

Annettu julkipanon jälkeen 4.8.2009
Dnro PPO-2007-Y-419-114

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta

TOIMINNANHARJOITTAJA JA OSOITE

Ruokakesko Oy
Satamakatu 3
00160 KESKO

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Kohde sijaitsee Taivalkosken kunnassa osoitteessa Talonpojantie 1 kiinteistöllä 832-408-4-59.

ILMOITUKSEN PERUSTE

Pilaantuneen maa-alueen puhdistamisesta on tehtävä ilmoitus ympäristönsuojelulain 78 §:n 2 momentin perusteella.

VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaan ilmoitus käsitellään ympäristökeskuksessa.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty ympäristökeskukselle 13.7.2009.

ALUEEN KUVAUS, TUTKIMUKSET JA PUHDISTAMINEN

Ruokakesko Oy:n toimeksiannosta Golder Associates Oy on tehnyt ympäristötekniisiä maaperä- ja pohjavesitutkimuksia (Golder Associates Oy/04-3926/17.6.2005) Taivalkosken kunnassa, osoitteessa Talonpojantie 1 sijaitsevalla liikekiinteistöllä.

Kohteessa on harjoitettu polttonesteiden jakelutoimintaa. Polttoaineen jakelutoiminnan aloittamis- ja lopettamisajankohdasta ei ole tarkkaa tietoa. Toiminta päättyi ennen vuotta 1987. Nykyinen K-market on rakennettu 1975. Kohteen käyttötarkoitus tulee pysymään kaupparakennuksena. Kohde on merkitty asemakaavaan liikerakennusten korttelialueeksi (KL).

Säiliöiden tarkasta sijainnista ei ole tietoa, vuoden 1978 ilmakuviin perusteella polttonesteiden jakelu- ja varastointilaitteet ovat sijainneet kaupan Talonpojantien puoleisella pihalueella. Kiinteistöllä on lämmitysöljysäiliö, joka sijaitsee vanhaan polttonesteiden jakelupisteeseen nähden rakennuksen toisella puolella.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Karttatarkastelun perusteella pohjaveden voidaan arvella virtaavan idän/kaakon suuntaan. Kiinteistön sadevedet kulkeutuvat asfaltoiduin alueen ulkopuolisiin ojiin ja viheralueille, josta vedet imeytyvät maahan. Etäisyys lähimpään vesistöön, idän/kaakon suunnassa sijaitsevaan Siikalampeen, on 100 m. Lähin pohjavesialue, Pitkälamminkangas, sijaitsee kohteesta noin 450 m kaakkoon.

Tutkimukset ja selvitykset

Maastotutkimukset suoritettiin kohteessa 31.5.2005. Tutkimuksissa otettiin yhdeksästä (9) alueelle kaivetusta koekuopasta yhteensä 31 maanäytettä. Yhteen tutkimuspisteeseen (S3) sijoitettiin väliaikainen pohjavesiputki.

Analyysitulokset

Maaperä

Kohteesta otetuista maanäytteistä mitattiin haihtuvien hiilivetyjen suhteellista määrää Gastracmittarilla näytepussin kaasutilasta. Valituista maanäytteistä (17 kpl) määritettiin kokonaishiilivetypitoisuus HNU-kenttätestillä. Kenttätestien tulosten ja aistihavaintojen perusteella valittiin 6 näytettä laboratorioanalyysijä varten, joista 3 näytteestä analysoitiin haihtuvat yhdisteet, 4 näytteestä öljyhiilivedyt, 6 näytteestä metallit ja elohopea.

Suurin keskitisleiden pitoisuus (8300 mg/kg) todettiin vanhan säiliökaivannon alueelta pisteessä S4 1 m syvyydellä, samassa pisteessä havaittiin myös suurin raskaiden öljyhiilivetyjen pitoisuus 780 mg/kg. Pisteessä S5 havaittiin 2 m syvyydellä keskitisleitä 2100 mg/kg. Näytteessä S3(3 m), todettiin suurin haihtuvien yhdisteiden kokonaispitoisuus (TVOC) 376 mg/kg ja suurin ksyleenipitoisuus 15,8 mg/kg. Analyyseissä ei todettu Valtionneuvoston asetuksen 214/2007 kynnysarvoja ylittäviä pitoisuuksia kloorattuja yhdisteitä eikä raskasmetalleja.

Pohjavesi

Vanhan säiliökaivannon alueelle sijoitetusta pohjavesiputkesta otettiin näyte (L/S 3), jossa havaittiin keskitisleiden pitoisuus 37 mg/l ja raskaiden öljyhiilivetyjen pitoisuus 0,8 mg/l. Samassa näytteessä haihtuvia yhdisteitä (TVOC) oli 91,56 mg/l, ksyleenejä 5,76 mg/l, toluenia 0,38 mg/l ja bentseeniä 0,07 mg/l.

Yhteenveto

Maaperässä todettiin Valtionneuvoston asetuksen (214/2007) ylemmän ohjearvon ylittävä keskitisleiden pitoisuus kahdessa pisteessä vanhan säiliökaivannon alueella. Alempi ohjearvotaso ylittyi raskaiden hiilivetyjen osalta yhdessä pisteessä. Haihtuvien yhdisteiden (TVOC) pitoisuus oli enimmillään 376 mg/kg, samassa pisteessä, jossa ksyleenien pitoisuus ylitti alemman ohjearvon.

Pohjaveden öljyhiilivetypitoisuus on koholla vanhan säiliökaivannon alueella. Pohjavedessä havaittiin kohonneita pitoisuuksia myös bentseeniä ja haihtuvia yhdisteitä.

Tutkimukset, tutkimustulokset ja kunnostussuunnitelma ilmenevät tarkemmin Golder Associates Oy:n kunnostussuunnitelmasta (8.7.2009, projektinnumero 09 50213 0224) ja hakijan 10.7.2009 päiväystä ilmoituksesta.

Riskinarvio

Ölly- ja helposti haihtuvia hiilivetyjä on levinnyt orsi- /pohjaveteen vanhan säiliökaivannon alueella. Hiilivedyt voivat levitä veden virtaussuunnassa laajemmalle alueelle ja mahdollisesti kiinteistön rajojen ulkopuolelle. Vanhan säiliökaivannon alueen ympärille kairatuista tutkimuspisteistä otettujen maanäytteiden analyysitulosten perusteella haitta-aineita ei kuitenkaan ole levinnyt kiinteistön rajojen ulkopuolelle. Haitta-aineiden kulkeutumisriskiä pienentää se, että piha-alueella, säiliökaivannon ulkopuolella, todettiin turvekerros sekä se, että piha-alue on asfaltoitu. Turvekerros todettiin 2-2,8 metrin syvyydellä. Turve pidättää haitta-aineita hyvin. Mikäli haitta-aineet pääsevät säiliökaivannon alueella kulkeutumaan tarpeeksi syvälle, ne voivat levitä turvekerroksen alla karkearakeisessa moreenissa.

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella, tutkimuksen yhteydessä ei todettu pohjaveden käyttöä eikä pohjaveden arvioida virtaavaan pohjavesialuetta kohden. Näin ollen todetuista pitoisuuksista ei arvioida muodostuvan riskiä alueen juomaveden laadulle. On mahdollista, että haitta-aineita kulkeutuu pilaantuneeksi todetulta alueelta Siikalammen suuntaan. Todetuista pitoisuuksista ei kuitenkaan arvioida muodostuvan riskiä Siikalammen veden laadulle, koska kulkeutumismatka on suhteellisen pitkä ja pilaantuneen pohjaveden määrä vähäinen suhteessa järven vesitilavuuteen.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Kunnostus on toteutettava Golder Associates Oy:n laatiman kunnostussuunnitelman (projektinnumero 09 50213 0224/8.7.2009) ja hakijan 10.7.2009 päivätyn ilmoituksen mukaisesti. Ennen kunnostustyön aloittamista on kunnostuksesta ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle ja Taivalkosken kunnan ympäristöviranomaiselle. Ennen töiden aloittamista on pidettävä alkukatselmus ja lopussa loppukatselmus, ellei näitä katsota työn kannalta tarpeettomiksi.

Ennen töiden aloittamista on Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle ja Taivalkosken kunnan ympäristöviranomaiselle ilmoitettava työmaan ympäristötekniinen asiantuntija. Lisäksi ennen töiden aloittamista on töistä ilmoitettava lähinaapureille ja ulkopuolisten pääsy alueelle on estettävä esimerkiksi aitaamalla alue.

2. **Maaperän kunnostuksen tavoitetaso on Valtioneuvoston asetuksen (214/2007) alempi ohjearvotaso:**

– Raskaat öljyhiilivedyt	600 mg/kg
– Keskitisleet	300 mg/kg
– Haihtuvat hiilivedyt	100 mg/kg
– Ksyleeni	10 mg/kg

Massanvaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajaus on varmistettava laboratorioanalyysillä.

Pilaantuneet maat on toimitettava luvalliseen käsittelypaikkaan. Kuljettaessa pilaantuneita maita luvalliseen käsittelypaikkaan on huolehdittava, ettei maa-aines aiheuta esim. pölyhaittaa ympäristöön. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä pres-suilla.

Pohjaveden kunnostuksen tavoitetaso on

– Keskitisleet ja raskaat jakeet	2000 µg/l
– Haihtuvat hiilivedyt	1000 µg/l

Mikäli massanvaihtokaivantoihin kertyy vettä, on sen pilaantuneisuus varmistettava ja tarvittaessa poistettava pilaantunut vesi ja toimitettava se luvalliseen vastaanotto- paikkaan tai johdettava öljynerotuskäsittelyyn. Tarvittaessa alueelle on asennettava siivä- läputkikaivo pohjaveden kunnostusta varten.

3. Mikäli kunnostustyön aikana ilmenee oleellista muutosta suunnitelmaan, on tästä ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Taivalkosken kunnan ympäristöviranomaiselle. Ympäristökeskus hyväksyy mahdolliset muutokset. Kunnostuksesta on tehtävä loppu- raportti kolmen kuukauden kuluessa loppukatselmuksesta. Raportti on toimitettava ympäristökeskukselle ja Taivalkosken kunnan ympäristöviranomaiselle; ympäristö- keskukselle raportti on toimitettava sekä kirjallisena että sähköisenä.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Perustelut

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kunnostaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja edellä mainituin ehdoin täyttää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaiset vaatimukset. Kohteen pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty, puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää ja toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 75 §, 78 §, 96 §, 105 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 26 §, 27 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 774 €

Ympäristöministeriön päätöksessä alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista määrätään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Asian käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 43 euroa/h. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on käytetty aikaa 18 tuntia.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/2006)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös:

Ruokakesko Oy, Pasi Rytönen, Äimäkuja 6, 90400 OULU

Jäljennös maksutta:

Ruokakesko Oy, Satamakatu 3, 00160 KESKO

Taivalkosken kunnan ympäristöviranomainen

Golder Associates Oy, Ratapihankatu 53 C, 20100 TURKU

Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen 3.9.2009 mennessä.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Martti Seppälä

Tarkastaja

Maria Manninen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto - oikeudelta** valituskirjelmällä.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto - oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto - oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) nojalla säädetyn VNA 924/2008 mukaisesti muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 89 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	vaihde 010 36 42611; telekopio 010 36 42760
sähköposti:	vaasa.hao@om.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15